

BOTANISKA NOTISER

UTGIFNE AF

AL. ED. LINDBLÖM.

N° 8.

Lund Augusti

1841.

I. Original-Afhandlingar.

1. Anteckningar öfver vegetationen kring Motala, af Hjalmar Holmgren, Stud. af Östgöta Landskap.

På den landhöjd, som i norr upstiger från Motala vattendrag och hvars kamm sedermera bildar Östergötlands gräns mot Nerike och Södermanland, ligga 2:ne soknar, Motala och V. Ny eller Nykyrka. Båda stöta i vester intill Vettern och den sistnämnda gränsar i norr till Nerike. Söder om Motala elf ligger Vinnerstads sockn, och det är dessa 3:ne soknar öfver hvilkas naturbeskaffenhet och vegetation en kort öfversigt här lemnas.

Motala vattendrag gör i båda afseenden en väsentlig skillnad. På N. sidan höjer sig landet småningom och här uppstiga de bergsträckningar, som sedan fortgå genom hela norra Östergötland. Motala och V. Ny soknar äro således i allmänhet höglända och bergiga. Bland bergen utmärker sig isynnerhet Hälberget för sin höjd och dysterhet. Det genomstryker hela östra delen af Motala s:n och en stor del af V. Ny. Äfven åt Vettern höja sig berg och bergskullar af betydligare höjd, såsom Lemundeberget, backarne vid Eskeberg och Lid, samt Elgberget i V. Ny S.n. Alla, utom bergen vid Vetterns strand, som innesluta ett kalklager, bestå af granitartad gneiss. Östra delen af dessa soknar utgöres af bergiga, uråldriga skogar af Tall och Gran, fulla af skogs-sjöar, gölar, stora kärr och moras. Mellan dessa ödemarker och Vetterns stränder ligger ett vackrare landskap med skog-

bevexta kullar både af Löf- och Barr-träd, sköna ängar och betesmarker, samt smärre odlade fält. I dälдерne ligga mindre sjöar och kärr, som utgjuta sitt vatten i Vettern eller några af de större insjöarne såsom Bocksjön, Fränsjön, Salstern, Svartsjön m. fl. På Vetterns omvexlande kuststräcka träffas än skogbevexta klippor, än kärrfyllda betesmarker, men ock ofta vackra ängar, i synnerhet söder om Motala elf, der ängarne närmast Vettern bilda sköna parker af Ek, Asp och Björk. — Slutligen komma Vetterns öar. De större äro bergiga, beklädda af tall- och granskog; de mindre med löfträd, Björk, Al, Lind — och på *Erkerne* i Motala S:n äfven med Alm.

Ny S:n är näst Godegårds och Omberg den högst belägna trakt i Östergötland, och gränsar i N. till Nerike, i N. O. till Godegård, i Ö. till Krigsbergs och i S. till Motala S:n; största längden är $1\frac{1}{4}$ mil, bredden $\frac{2}{3}$ mil. Rådande jordmännen är syrsand, på få ställen lera och svartmylla. I Ö. delens vidsträckta, uråldriga skogar, Elgars bostad, förekommer en äkta nordisk vegetation, såsom *Pyrolæ (Chlorantha, media, uniflora)*, *Monotropa*, *Stellaria Friesiana*, *Vaccinia*, mellan hvilka uppsticker ett och annat stånd af *Orobis tuberosus tenuifolius* och *Vicia sepium*; fattig och enformig. Endast kring källdrag någon lifligare grönska af *Chrysosplenium*, *Stellaria nemorum* och *uliginosa*, *Cardamine silvatica* Hartm. (non Koch), *hirsuta silvatica*, *Impatiens* och *Carex remota*. På mossor, äfven sällsyntare, finnes en stor rikedom t. ex. *Hypnum umbratum*, *prælongum*, *Bryum ligulatum* o. s. v. och den rara *Jungermannia Tomentella*. Sorgligare är anblicken af de angränsande Sphagnum-morasen med sin af gröngult vatten fyllda göl såsom kärna, hvars gungande kanter klädas af *Scheuchzeria*, *Carex limosa* o. s. v. och utanför dessa äro bevexta af dvärg-tallar med krokiga, förkrympta stammar, *Andromeda*, *Ledum*, *Eriophorum vaginatum* o. s. v. Sådana äro t. ex. Flåde mossar, Helveteskärren nedom Hålberget, der dock *Malaxis paludosa* uppskjuter ur tufvorne.

Fet och fuktig är jordmånen i Granskogarne närmast Vettern, vid hvilkas skuggfulla bergsrötter träffas *Neottia Nidus aris*, *Corallorrhiza innata*, *Lathræa*, *Circæa alpina*, *Cardamine hirsuta silvatica*, samt mera allmänt *Linnaea*, *Stellaria Friesiana*, *Listera cordata*, *Goodyera repens*, *Pyrolæ*, *Monotropa* o. s. v. På de mot Vettern sluttande skogbevexta klipporne förekomma *Cotoneaster*, *Hypericum montanum*, *Epipactis media*. På öppna ställen i skogarne, som i orten kallas *Fall*, såsom Kalfsjöfallet, en öppen plats vid Vetterns strand omgifven af skogshöjder och genomskuren af vattendrag, vexas *Veronica scutellata villosa*, *Holcus lanatus*, *Impatiens*, *Adoxa*, *Thalictrum flavum*, *Stachys silvatica*, *Cardamine impatiens*, *Hypericum montanum* samt i ett närbeläget skogskärr *Carex Pseudo-cyperus*, *clongata*, *remota*, *loliacea*.

På backar och betesmarker äro de anmärkningsvärdaste: *Viola arenaria*, *Torilis anthriscus*, *Armeria elongata* (vulgaris et var. pubescens); på en backe vid Medivibrunn *Saxifraga tridactylites*, *Geranium columbinum*, *Anthyllis Vulneraria* (sällsynt), *Ercum hirsutum angustifolium* och *E. tetraspermum tenuifolium* (dessa äro väl urformerne till de bland säden växande varieteterna), *Hypericum montanum*, *Filago minima*, *Cirsium acaule* (Kafvelbäck), *Botrychium Matricarioides*, *Lycopodium complanatum* (Kattfallet). På berg och bergskullar, utom en del af de ofvan anförde, *Viola tricolor* (på Hålberget, i Medevitrakten), *Convallaria Polygonatum*, *Silene rupestris*, *Spergula pentandra* (kring Medevi), *Prunus Arium* (på det mest vilda Hålberget), *Geranium sanguineum*, *Hypericum montanum*, *Hieracium cymosum Echioides* (vid foten af Hålberget, rar). Björk, blandad med Hasselbuskar, är ängarnes vanligaste prydnad; endast kring Medevi finnas tillika *Lönn*, *Ask* och *Lind*; *Salices* förekomma på kärraktiga ställen samt *Ribes nigrum* vid Äskeby, Åsen, och *R. rubrum* i Åsens storäng samt *Alnus incana* endast vid Åsen i en äng stranden kallad. — Ängsvexterne äro öfverallt de enformigaste; några äro dock anmärkningsvärda: *Campanula patula* (Medevitrakten), *Rapuncu-*

loides (ängsbackar vid Asen) och *Cerricaria*, *Viola mirabilis*, *Laserpitium latifolium* (Odensberg), *Daphne*, *Rosa coriifolia*, *Pedicularis silvatica* allmän, *Arabis hirsuta*, *Polygala comosa* vid Kafvelbäck, sparsam, *uliginosa*, *Trifolium hybridum*, *Vicia silvatica*, *Orobus vernus*, *Tragopogon pratensis* (Medevi), *Arnica montana*, *Hieracium paludosum*, *Epipactis palustris*, *Carex speirostachia* (Medevi). *Trollius* är, som öfver allt kring Vettern, mycket allmän. I Lundar: *Actaea*, *Triticum caninum* (Kafvelbäcks quarn), *Humulus*, *Corallorhiza*; *Impatiens* vid Medevi. Öfver hela trakten på åkerrenar, svedjeland o. s. v. *Potentilla norvegica*, men störst, alnshög, i Medevi mosse. Kring gårdarne: *Malva borealis*, *Verbascum nigrum*, *Rumex obtusifolius* et *crispus* (Medevi), *Marrubium*, *Cuscuta Europæa* och i Linåkrar *Lolium arvense*.

I kärren förekomma *Bidens cernua*, *Mentha aquatica*, alla 3 *Utriculariæ*, *Drosera intermedia*, *Orchis latifolia*, *Malaxis paludosa* (i Åsens kärr), *Hydrocharis*, *Eriophorum gracile* et *alpinum*, *Scirpus Caricis*, samt *Carices*, af hvilka jag under ett år redan anteknat 40 arter t. ex. *C. chordorrhiza*, *arenaria* (på Vetterns strand), *paniculata*, *elongata*, *loliacea*, *remota*, *microstachia* (Åsens kärr), *Buxbaumii* (på Vetterns öar), *Öderi*, *irrigua* (i Åsens kärr), *filiformis*, *stricta*, *paludosa* (Åsens kärr, Medevi mosse). — I Kalfsjöns afloppsdikey den sällsynta *Chara gracilis*. — I sjöarne *Potamogeton natans*, *gramineus* och *perfoliatus*, *Lobelia* (Vettern och Resjön), *Myriophyllum spicatum*, *Typha utraque* (Kalfsjön, Resjön). I bäckar: *Hippuris* (Medevi), *Ranunculus Lingua*, *Potamogeton rufescens*, *Cardamine amara* (i en källbäck vid Brotorpet). Den sednare synes mig mycket väl skild genom sina tjocka, glänsande blad, större och glatta vext, rika blomvippa från den vida allmännare *C. silvatica* Hrtm. — Många strandvexter aflägsna sig icke från Vetterns granskap såsom *Eupatorium*, *Achillæa Ptarmica* (vid Knösen), *Polygonum strictum*, och endast på dess sandiga stränder förekommer, jemte den redan nämnda *Carex arenaria*, *Festuca glauca*, samt på Vetterns öar: *Calamagrostis lanceolata*, *stricta*,

Eriophorum gracile, *Scirpus uniglumis*, *Asperula odorata*, *Selinum Carrifolia*, *Polygonum dumetorum* (Boön), *Geranium lucidum* (ibid.) *Subularia*.

Motala S:n har i norra och mellersta delarne samma naturbeskaffenhet och temligen samma vexter. Men ju mer man närmar sig Motala, förändras landets utseende. Barrskogen aftager, synnerligast nära Vettern; Ek, Björk, Hassel blifva allmännare. Dalar och backar klädas af *Betula*, *Alnus incana* och *glutinosa*. — Motala-dalen mellan Vettern och Boren är rättvist berömd för sin skönhet. Utsigten från de omgifvande höjderne öfver denna vida grönskande floddal, med "Sverges blåa band" till gördel, är en herrlig anblick. Å ena sidan slutar den sig i den lugna Boren, åt den andra i den oroliga Vettern med sina grönskande öar. Kulturen har ock räckt naturen sin hand till nejdens förskönande. — I Lundarne kring flodens stränder möta *Scirpus silvaticus*, *Festuca gigantea*, *Triticum caninum*, *Campanula latifolia* och *Trachelium*, *Ribes rubrum* et *nigrum*, *Impatiens*, *Epilobium roseum*, *parviflorum*, *Lychnis silvestris*, *Aquilegia vulgaris*, *Mercurialis perennis* o. s. v. I vattnen vexe *Butomus* och *Bulliarda aquatica* (vid Dufvedal). *Scirpus setaceus* sökes vid utloppet förgäfves; men vid Borens strand finnas *Hierochloa borealis*, *Carex paludosa*, *Limosella* samt *Ribes Uva crisper* och *Rosa rubiginosa*. — Långa kanalen vexe *Holcus lanatus*, *Arhenatherum avenac.*, *Ribes rubrum* et *nigrum*, *Viola hirta*, *Androsace*, *Potentilla verna* (ej sedd norr om Motala), *Fragaria elatior*, *Rubus suberectus*, *Linaria minor*, *Melilotus officinalis*, *Anthyllis*, *Artemisia campestris*, *Cirsium heterophyllum*, *acaule*, *Carex ornithopoda*, *Salix viminalis* (ursprungligen planterad) och *Subularia* i sjelfva kanalen, *Myosotis lingulata* och *Elatine Hydropiper* vid Vetterns strand ymnig, men *E. triandra* är sökt förgäfves.

Vid gårdar och vägar förekomma *Echinosperrum Lappula*, *Chenopodium urbicum*, *Nepeta*, *Leonurus*, *Marrubium* och *Blitum virgatum* vid Motala köping förvildad. *Neslia paniculata* förekommer äfven i denna nejd.

Motala S:n har jag föröfrigt mindre haft tillfälle undersöka än V. Ny, men vegetationen synes i öfrigt vara lika; *Arnica* är dock blott sedd på ett ställe, $\frac{1}{2}$ mil från Motala (vid Fredensborg), och söder om Motala, i Vinnerstad S:n, saknas den alldeles. De öfrige i V. Ny ej sedde, här funne äro *Symphytum officinale* (Karlshult), *Acorus* (Askanbyå), *Potamogeton lucens* (Illersjön).

Motala vattendrag utgör gränsen mellan urberget och öfvergångsformationen, som söder om den utgöres af öfvergångs kalksten. Landet höjer sig först brant, men blir sedan jemnare, och Vinnerstad S:n är början till öfvergångsplatåen mellan Vettern och Roxen. Den är dock icke fullkomligt slättland. Mot Boren höja sig höga, dels kala, dels skogbevexta kullar med mellanliggande skogskärr, löfrika ängar och bördiga åkerfält. En till större delen skogbevext höjd fortsättes från Motala genom hela Socknen på ungefär $\frac{1}{8}$ mils afstånd från Boren, hvilken den allt mer och mer närmar sig och slutligen vid gränsen af Ekebyborna S:n bildar Borens branta, skogbevexta strand. Söder om denna utbreder sig slätten jemväl till åkerfält och ängslundar, uti hvilka större Ekar äro de resligaste träden. Östra delen upptages af yngre granskog, som står på temligen jemn grund. I den finnas få anmärkningsvärda växter t. ex. *Monotropa*, *Pyrola uniflora*, *Listera cordata* och *Carex ornithopoda* i täta fuktiga skogsdungar. I kärren *Rubus Chamæmorus*, *Ledum*, *Dicranum glaucum* o. s. v. Allmänna i kärren och på sidlända ängar äro *Orchis latifolia* både med röda och hvita blommor, *Ophrys Myodes*, *Herminium Monorchis*, *Epipactis palustris*, *Schoenus ferrugineus*, *Scirpus Caricis*, samt flera nog anmärkningsvärda Starrarter såsom *Carex remota*.

På backar och betesmarker: *Veronica spicata*, *Jasione montana*, *Pulsatilla vulgaris*, *Berberis*, *Cirsium acaule*. Kullarne emot Boren, norr om den omtalade skogbevexta höjden, äro deremot mycket olika. Flera bland dem såsom de vid Stafanstorps är tätt bekläddes af *Alnus incana*, *Corylus*, *Daphne*,

Rosa canina och *rubiginosa*, bland hvilka förekomma *Asperula tinctoria*, *Torilis Anthriscus*, *Agrimonia*, *Geranium sanguineum* et *columbinum*, *Polygala comosa*, som nästan uttränger *P. vulgaris*, *Melampyrum cristatum*, *Hypericum montanum*, *Anthyllis Vulneraria* o. s. v. Mellan dessa kullar ligga tvenne småsjöar, *Staffanstorps-sjöarne*, af hvilka den mellerstas stränder äro beklädda, liksom af en tät vass, med *Cladium Mariscus*, som endast vid en kant lemnar plats för *Carex paludosa* och *paniculata* (paradoxa?)

I Vinnerstads S:n:s vackra ängar äro de redan nämde *Campanulæ*, *Laserpitium*, *Concallaria multiflora*, *Cornus sanguinea*, *Cratægus monogyne*, *Aquilegia*, *Vicia silvatica*, *Hieracium paludosum*, *Inula salicina*, *Serratula tinctoria*, *Epipactis latifolia*, *Neotia nidus avis*, *Carex capillaris* de utmärktaste vexterne. Kring gårdarne äro *Lappa tomentosa*, *Asperugo procumbens*, *Malva borealis* temligen sällsynta; *Sempervivum tectorum* pryder taken både här och i Motala S:n. Icke ovanliga åkerogräs äro: *Avena sativa*, *Lolium temulentum*, *Silene noctiflora*, *Papaver Argemone*, *Sinapis arvensis ambigua*, *Brassica campestris*, *Neslia paniculata*, *Melampyrum arvense* och *Camelina dentata*.

Eljest ej ovanliga vexter, som saknas i denna trakt, äro: *Scirpus acicularis*, *Phleum phalaroides*, *Milium effusum*, *Sesleria*, *Solanum nigrum*, *Cynanchum Vincetoxicum*, *Cuscuta Epitimum*, *Euphorbia Peplus*, *Rosa cinnamomea*, *Lepidium rudérale*, *Nasturtia*, *Orobus niger*, *Anthemis cotula* et *tinctoria*, *Ceratophyllum* och *Sagittaria*. Flera af dessa torde dock finnas; en sommar är icke tillräckelig att uttömma en så omväxlande trakts vextskatter. Likväl antecknades under 1840 års sommar 600 fanerogamer, som för en så nordlig bygd är ett temligen betydligt antal.

---

2. *Avena intermedia* nov. spec., quam descripsit Sv.
Joh. Lindgren.

Avena intermedia, panicula æquali patente, spiculis pendulis bi-trifloris, flosculis gluma brevioribus, valva superiore

9-nervia, floribus lanceolatis apice dentato-bifidis dorso aristatis totis nudis glabrisque, axe hirsuto. Lindgr. in litt.

In Vestrogothia extra Lidköping in parœciis Rackeby, Sone, Örslösa, etc. non rara in agris inter segetes vernaes, sola et cum *Avena fatua* Linn. interdum commixta.

Radix annua, fibrosa, 3—6-culmis (in horto 20-culmis et ultra). *Culmi* erecti, simplices, 3—5pedales, foliosi, viride striati, glabri. Nodi ipsi turgidi, glabri; sed culmi ac vaginæ juxta nodos strigoso-pilosi. *Folia* linearia, acuminata, utrinque scabra, inferiora, præsertim ligulam versus, margine ciliata. *Vaginæ* inferiores pilosæ, superiores nudæ, glaucescentia tamen levi interdum ornata. *Ligula* nunc acutiuscula nunc fere truncata, semper denticulata et lacera, dentibus nempe lacero-ciliatis. *Panicula* erecta, apice tantum paululum nutans, æqualis, patens, ramosissima; ramis ramulisque semi-verticillatis scabris; pedunculis alternis, compressis, scabris, apice incrassatis. *Spicula* pendula 2—3floræ. *Valva* inferior brevior. *Valvæ* insuper lanceolata, acuminata, submembranaceæ, nervosæ, glabræ, flosculis longiores. *Glumellæ* lanceolata, acuminata, nudæ! glabræ, in axe nitide- et ochroleuco-hirsuto! subremotæ sensimque diminutæ, teretiusculæ, ecarinata, juniores superne evidenter viridi-nervosæ, maturitate nigrescentes dorsoque medium versus aristatæ; aristâ geniculata et præcipue superne scabra, arefactione sub geniculo torta, hygrometrica. *Glumellæ* palea exterior apice hyalina, dentato-bifida; palea interior margine densissime ciliata, lanceolata, apice bidentata, dentibus acutis subconniventibus. *Semen* sericeum.

Semper eadem ac distincta, et millia a me exemplaria inventa numquam cum *Avena fatua*, proxima, confundenda. *Culta* characteres eximie servat. Media omnino inter *Avenam sativam* et *fatuam*, unde nomen, huic adeo similis ut sine acutiore examine minime distingueres. Tamen bona species. Ostendit planta perbene: simile quoad faciem externam sæpe specie diversissimum esse!

II. *Utdrag ur utländska arbeten.*

Ehuru det från början ingick i planen af denna tidskrift att meddela utdrag och notiser utur de hos utlänningarne utkommande botaniska jurnaler, hafva likväl flera omständigheter förorsakat att Läsarnes önskningsar i detta hänseende blifvit mindre tillfredsställda; men¹Utg. vill söka att hädanefter noggrannare uppfylla sitt löfte och till en början meddela några notiser ur *Flora* oder *Botanische Zeitung* för innevarande år.

1. Då Lichen-Literaturen för ett eller två decennier sedan var den mest mångfaldiga och förvirrade, har efter utgifvandet af *Lichenologia Europæa* uppstått ett tioårigt stillstånd, hvarunder nästan alldeles intet nytt skett för denna del af botaniken. Så fägnande som det måste vara att denna del vunnit någon stadga, hvarom man förut hardt nära förtviflade, så önskligt är det äfven att detta lugn icke måtte blifva dödens, d. v. s. att Lichenologien icke må uphöra vinna icke allenast kännare, utan äfven forskare, något som Lichenologiens Författare säkerligen äfven önskar. Det är af denna grund icke utan en särdeles fägnad, som man af *Bot. Zeit.* 1841 N:r 3 finner, att den flitige *Sauter* egnat äfven åt dessa vextalster ett grundeligare studium, och då han i Pinzgau funnit en mängd utmärkta lafvar, (flera än någon annan Tysk på flera decennier), som hittills icke blifvit observerade utom Skandinavien, så torde det icke sakna intresse äfven för Skandinavien Lichenologer att erhålla en uppgift på de af honom såsom nya för Pinzgaus och till en del äfven för Tysklands *Flora* anmärkta arter, hvarvid, med uteslutande af speciela vextställen, det torde vara nog att anföra den stenart och den höjd öfver hafvet, hvarpå de äro funna.

Sticta fuliginosa (på granit, men endast steril); *Parmelia mniaræa*, *nimbosa*, *cæsiö-alba*, *hæmatomma* var?, *verrucosa* var. *Pertusaria*, *Hypnorum* (på granit), *gelida*, *muscorum* (säl-

synt), *elatina* (allmän, ehuru sällan med frukt), *ostreata*, *microphylla* (på skiffer 3—4000 fot ö. h. ej sällsynt), *rubiginosa* var. *conoplea*, *erythrocarpa* (på kalkskiffer och röd sandsten), *ferruginea* (i högalperna på mossa), *aurea* (i remnorna af kalk-klippor icke sällsynt 5—6000 f. ö. h.), *pelobotrya* (på gneiss), *Lagasæ* (på kalk); *Stereocaulon condensatum* (6000 f. ö. h. i en dvärgform knapt 1 linie hög, lik *Sagedierna*; frukterna merändels bildade på samma sätt som hos *Sagedia cinerea*). *Biatora viridi-atra*, *cuprea*, *panwola*, *riculosa*, *horrida*, *Kochiana*, *atrorufa* (allmän på alla högalperne i gransskapet af den eviga snön). *Lecidea arctica* (sällsynt), *sanguinaria*, *conglomerata*, *contigua*, *spilota*, *confluens*, *lapicida*. *Opegrapha lithyrge* (på lerskiffer). *Lecanactis lyncea* (på glimmerskiffer), *Coniocybe nigricans*, *pallida*. *Sagedia cinerea* (på alla högalperna). *Verrucaria Hochstetteri* (på kalkklippor).

2. Dr F. W. Schultz i Bitche har i Nr 4 af samma årgång af Flora framställt några anmärkningar öfver *Carex fulva* Good. och *C. Hornschuchiana* Hoppe, hvori han genomgår alla de af särskilda författare upgifna skiljemärken och slutligen kommer till det resultat, att båda utgöra en art, hvaraf den förra utgör en steril form. För de sålunda förenade formerna föreslår han namnet *C. biformis*, hvilken han, jemte begge formerna, karakteriserar sålunda:

C. biformis spica mascula solitaria vel rarius 2, foemineis plerumque 3 erectis ovato-oblongis densifloris, infima remota exserte-pedunculata, bracteis longe vaginantibus, infima foliacea spicam superante, stigmatibus 3, fructibus ovatis subinflatis utrinque convexis nervosis glabris, in rostrum bifidum rectum antice planum margine serrulato-scabrum acuminatis, glumis acutis, ligula oppositifolia ovata brevi truncata, culmo glabro apice scabro, radice stolonifera, plus minusve cespitosa.

a fertilis: glauco-viridis, foliis plerumque brevioribus, caule glabriore, spicis foemineis subcylindricis laxioribus, fructibus omnibus erectioribus ovatis acuminatis nuce repletis viridibus

l. latere uno rubescentibus. — *C. fulva* Schkuhr Tab. T. fig. 67 planta sinistra.

β. sterilis: flavo-viridis, foliis plerumque longioribus, caule scabriore, spicis foemineis subovatis densioribus, fructibus inferioribus patentibus, subobovatis longius rostratis inflatis sterilibus, scilicet nuce minima longe stipitata non repletis, demum subfulvis. — *C. fulva* Good. tract. of Linn. Soc. 2 177. — Schkuhr l. c. planta dextra.

Författaren fäster upmärksamheten på behovet att närmare än hittills skett undersöka fröet hos starrarterna och han förmodar att en sådan undersökning skall leda till indragandet af flera arter. — (Ref. anser sig, med anledning af den af D:r Schultz gjorda observation, böra återkalla i minnet, hvad han i Botan. Not. 1839 N:r 12 anført rörande några dylika monströsa former af andra arter; och får han här anmärka, att den tredje der beskrifna form snarare bör hänföras till *C. curvirostra* Htn. än till *C. panicea* L.).

3. D:r *Beilschmied* har i N:r 7—8 meddelat ett utdrag af Prof. *Tenore's* botaniska karakteristik öfver höjd regionerna i Neapel, hvaraf följande torde vara nog att här anföra.

Förf. antager 10 höjdregioner, nemligen: 1. *Hafsstrands regionen*, nästan i linia med hafvet, utmärker sig genom sumpar af stillastående vatten, bildade genom bäckarne, hvars utlopp blifvit tilldämdt genom sand och sten samt alger och dylikt, som hafvet upkastat. De osunda ångor, som härifrån utdunsta, förpästa luften och gör denna region på de flesta ställen obeboelig, och det är förgäves man här söker spår efter Sybaris, Metapontum, Heraclea och andra fordom så blomstrande och för sin yppighet berömda städer. *Salix alba*, *fragilis*, *pentandra*, *Populus tremula* och *alba*, jemte *Pistacia Lentiscus*, *Vitex agnus castus*, *Tamarix germanica*, *Ephedra distachya*, *Juniperus oxycedrus* och *phoenicea* samt en del andra småbuskar, äro de enda trädartade vexter här förekomma, under det arter af *Salicornia* och *Salsola verna* vid de sumpiga stränderna, samt *Mesembrian-*

themum nodiflorum och *chrysellinum*, *Aizoon hispanicum*, *Ornithogalum arabicum* etc. betäcka klipporna i hafvet. — 2 *Regionen för mellanlandets slätter* höjer sig till ungefär 50 toiser öfver hafvet; jordmånen utgöres af sand, krita eller lera. *Pyrus communis*, *Rhamnus alaternus*, *Zizyphus Paliurus*, *Prunus spinosa*, *Econymus europæus*, *Medicago arborea*, *Euphorbia dendroides*, *Spartium villosum*, m. fl. utmärka densamma. — 3. *Kullregionen* från 50 till 150 toiser ö. h. I fråga om denna förtjenar särskild upmärksamhet fästas vid det sätt, hvarpå vegetationen småningom utbildar sig på de inom denna region förekommande lavafält. Först visa sig här åtskilliga laf-arter, hufvudsakligen *Stereocaulon Vesuvianum* och *Parmelia Roccella*. Sedan lavan genom dessa blifvit mera liksom söndergnagd och någon matjord hunnit bildas visa sig i springorna *Pteris aquilina*, *Spartium junceum* och *Scrofularia bicolor*, hvilka äro de förste dikotyledona vexter, som der framkomma. Äfven böra nämnas de så kallade mofetter, som intaga vissa rum på den gamla lavan; dessa äro i hög grad ofruktbara och kunna ej arbetas, emedan redan vid grafning till obetydligt djup utströmmar sådan mängd af kolsyradt gas att man måste afstå från arbetet. Endast vidjebuskar trifvas på dessa. *Alnus cordifolia*, *Cercis siliquastrum*, *Cytisus Laburnum*, *Colutea arborescens*, *Spartium scoparium*, *Genista candicans*, *Salix Capræa* äro de trädartade vexter, som utmärka denna region, i hvilken *Olea europæa*, *Quercus Ilex*, *Pinus Pinea* odlas. — 4. *Första skogsregionen* från 150 till 400 toiser ö. h. nästan alldeles öfvertäckt af högstammiga träd, såsom *Quercus Robur*, *Cerris*, *Acer pseudoplatanus*, *Castanea vesca*, *Pyrus communis*, *Malus*, *Cydonia*, *Sorbus domestica*, *aucuparia*; hvaribland några buskar t. ex. *Cistus salviaefolius*, *incanus*, *Mespilus domestica*, *Pyracantha*, *Cratægus torminalis*, *Rhus cotinus*, samt på glesare ställen några örter förekomma. — 5. *Andra skogsregionen* från 400 till 600 toiser ö. h. utmärker sig förnämligast genom Boken (*Fagus silvatica*), hvarjemte förekomma *Frax-*

inus excelsior, *Taxus baccata*, *Pinus Laricio*, *silvestris*, *brutia*, *Abies pectinata*, *Mespilus chamæ-mespilus*, *Cratægus aria*, *Ame-lanchier*, *Vaccinium myrtillus*, *Daphne mezereum* och en talrik mängd örter, hvaribland flera äfven tillhöra nordliga Europa.

6. *Bergiga regionen* ("r. montagnosa") från 600 till 800 toiser ö. h. utmärker sig genom sina herrliga ängar, men har få träd såsom *Pinus Mughus*, *Juniperus sabina*, hvaremot så mycket flera örter. Insekter äro mycket sälsynta och nästan inga andra än de som upstiga från de lägre regionerna. — 7. *Första fjällregionen* från 800 till 900 toiser ö. h. utan träd och djur; såsom utmärkande växter anforas: *Viola montana*, *Linum campanulatum*, *Bunium petraeum*, *Soldanella alpina*, *Valeriana Saliunca*, *Galium saxatile*, *Sison flexuosus*. — 8. *Andra fjällregionen* till 1000 toiser ö. h. med *Salix retusa*, *Dryas octopetala*, *Arbutus uva ursi* och *Rhamnus pusilla*, samt en mängd fjällväxter. — 9. *Tredje Fjällregionen* till 1150 toiser ö. h. med dvärgagtiga fjällväxter, såsom *Saxifragæ*, *Gentiana nivalis*, *Gnaphalium nivale*, *Papaver alpinum*, *Draba aizoides*, o. s. v. *Antilope rupicapra* enda fyrfota djur; *Hirundo Apus* och *riparia* samt arter af släktet *Falco* nästan de enda fåglar, och bland insekter knapt någon annan än *Papilio Urticæ*. — 10. *Isregionen*. Till denna höjer sig allenast några få toppar bland Abruzzerna, och såsom för den egna växter anföras: *Cetraria islandica*, *Draba cuspidata*, *Artemisia mutellina*, *Lepidium alpinum*, *Cerastium glaciale*, *Ranunculus brevifolius*, *Anthemis Barrelieri*, *Gnaphalium dioicum*, *Papaver aurantiacum*.

Den sydliga trakten af landet företer någon olikhet i fråga om dessa regioner, men hvilken kan förklaras genom de isoterma liniernas böjning. (Fortsattes).

III. Hvarjehanda.

1. Under nu snart tilländalöpande sommar hafva, så vidt det kommit till Utg. kunskap, följande Botanister egnat

sina forskningar åt särskilda delar af Skandinavien: Prof. *Blytt* reser i Nordlanden och en del af Vest-Finmarken, hvarvid höjdmätningar till bestämmande af vexternas gränсор afven anställas. Härtill har han af Norska regeringen erhållit ett anslag af 300, eller, i händelse en assistent medtages, 450 Norska Speciedaler. — Studeranden *Nicolai Lund* i Jarlsbergs och Laurvigs Amt samt på öarne i södra delen af Kristiania-fjorden enligt af Prof. *Blytt* lemnad instruktion; Norska regeringen har härtill lemnat 40 N. Spd. (100 R:dr B.ko). — Med. Fil. Kand. *J. Ångström* i Jemtland och fjelltrakten söder om Trondhem, hvartill Vetenskaps Societeten i Upsala lemnadt ett understöd af 200 R:dr B:ko. — Bot. Doc. *M. W. v. Düben* i Bohuslän, hvartill honom tilldelats det Kniggeska stipendiet 166: 32 B:ko fördeladt på 2 år. — Bot. Doc. *J. E. Areschoug* i skärgården utanför Göteborg och i Bohuslän, hvarest han en längre tid haft sällskap af den utmärkte Algologen Kapten *v. Suhr* från Slesvig. — Prof. *J. W. Zetterstedt* på Gottland, hvarifrån han redan återkommit medförande ganska goda saker. — Kand. *Afzelius* likaledes på Gottland. — Prof. *E. Fries* i Upland. — Bot. Doc. *J. P. Arrhenius* i inre höglandet af östra Småland, detta vidsträckta landskaps intressantaste och minst undersökta del.

2. Från Bot. Doc. vid Köpenhamns Universitet *F. Liebmann*, som är stadd på resa i Mexiko, har underrättelse ankommit, att han anlände till Veracruz den 7 Febr., hvarefter han i slutet af samma månad i sällskap med Ryske Baron *Karwinski* och en Gartner begaf sig till det inre af landet, hvars anarkiska tillstånd och de oerhördt höga priserna på alla förnödenheter likväl lade stora hinder i vägen, men de resande ämnade hufvudsakligen vistas i Indianernas distrikt, emedan man mest kunde lita på dessas ärlighet. Här hade de redan gjort betydliga samlingar och *Liebmann* hade mot hemmet afsändt en packlåda med omkring 3000 exemplar af torra vexter, och tre med lefvande,

hvaribland lära vara flera nya och deraf en Cycadé isynnerhet utmärkt. Efter framkomsten af dessa längtar man naturligtvis i hög grad, och det så mycket mera som det på beskaffenheten af denna remiss lärer bero, om han skall få bibehålla den honom nu medföljande Gartner.

3. Enligt Rikens Ständers beslut kommer ett normal-landtbruks-institut att inrättas på Ultuna Kongsgård nära Upsala. För att organisera detsamma och till dess Direktörer har Konungen utnämnt såsom Ordförande den för landthushållningen utmärkt verksamme Landshöfdingen Baron *Kræmer* och såsom Ledamöter Prof. *Fries*, Brukspatron *Tham*, Baron *Düben*. — Äfven vårt skånska landtbruksinstitut på Orup har erhållit ett årligt anslag af 1000 R:dr B:ko. Landtbruks-institutet på Degeberg i Vestergötland fortfar i sin verksamhet, och i flera landsorter sysslosätter man sig med organiserandet af dylika. Utom den direkta nyttan, som häraf måste tillfalla landet, skola dessa inrättningar otvifvelaktigt i sin mån bidraga till allmännare inseende af Naturhistoriens vigt och intresse för detsamma.

4. Vid Skandinaviska Naturforskarnes sammanträden har fråga (måhända den viktigaste af alla) väckts om utgifvande af gemensamma naturhistoriska och medicinska journaler för skandinaviska folken, då inga sådana i någotdera riket enskildt utan förlust gerna kunna utgifvas. För att reglera detta valdes i Köpenhamn en Kommité af vetenskapsmän från alla de tre nordiska rikena (se Bot. Not. 1840 p. 137), och allmänheten väntar med otålighet att erhålla del af resultaten af deras åtgärder; mången befarar dock att dessa resultat tyvärr komma att bli lika med de vanliga foljderna af kommitéer — nemligen inga. — Särskildt skulle ett verkligt positivt resultat intressera utgifvaren, som nu på tredje året med icke obetydlig förlust utgifvit denna tidskrift, endast af öfvertygelse om outhärligheten af sådana språkrör mellan både vetenskapsmän och diletanter, hvarigenom mycken be-

svärlig och tidsödande brefvexling äfven i betydlig grad göres öfverflödlig.

5. Ehuru många Botanister än besökt Gottland och ehuru man kan tycka att denna ö skulle kunna vara med tillräcklig noggrannhet undersökt, erbjuder den likväl åt snart sagt hvarje der resande naturforskare något fynd, som undgått dess föregångare. Sälunda fann Herr J. Nyman, som under förra årets sommar i botaniskt hänseende undersökte denna ö, åtskilliga rekryter för dess flora t. ex. *Sagina stricta* Fr. Intressant var äfven återfinnandet af den af alla efter Rosén förgäfvos sökta *Arenaria gothica*; (efter upgift af Med. Phil. Cand. Andersson till Prof. Fries skall denna äfven finnas på Vermländska stranden af Venern). Högst intressant var äfven den anvisning, som Herr Nyman erhöll på en verkliga vild *Iris*, som vexer i Vänge Myr och skall hafva blå blommor; några blommor fann dock icke H:r Nyman, men väl blad, och att döma efter dem synes arten höra till afdelningar *barbatæ* (och i så fall sannolikast *Iris bohemica*). — Prof. Zetterstedt, som under innevarande års sommar bereste ön, fann utom andra utmärktare växter, äfven en art af *Orobanchæ*, som vexte på *Thymus Serpyllum* och *Medicago lupulina* på Hoburg; den synes vara *O. epithymum* DC. — Men ingendera af dessa forskare kunde återfinna någon *Lactuca* eller *Inula ensifolia*. — H:r Nyman har till Kongl. Vetenskaps-Akademien och för att i dess handlingar införas aflemnat en systematisk efter naturliga familjerna ordnad förteckning öfver Gottlands växter.

IV. Beriktigande.

Herr S. J. Lindgren har till den i N:r 6 införda och icke direkte från honom erhållna notis om Kinnekulles vegetation lemnat följande beriktigande och tillägg:

"*Betula alba* förekommer isynnerhet allmän på Kinnekulles nordvestra sida; men på sjelfva högkullen, d. v. s. den delen af berget der underlagret är trapp, finnes den knappast. Af *B. glutinosa* finnas spridda träd, t. ex. i Hellekis Mo, och afarten *pubescens* har jag ännu funnit endast vid Venern. Innevarande sommar har jag äfven funnit *Potentilla verna*; den vexer, utom andra ställen, äfven i Hellekis djurgård. — *Fedia dentata* har jag endast anmärkt på Kinnekulle, icke vid Degeberg. På förstnämnda ställe är den deremot spridd öfverallt och på vissa ställen högst ymnig".

Lilium bulbiferum är äfven funnen på Billingen nära Warnhem.